

AMBROOZIA

irodalmi folyóirat évente kétszer
Hetedik évfolyam 2016/4

REFLEX

PRÓZA

MŰFORDÍTÁS

KRITIKA

REFLEX

MOZGÓKÉP

SZERZŐINK

Nyomtatás

Ikker Eszter
Szkárosi Endre

Ikker Eszter

1990-ben született Győrben.
Egyetemi tanulmányait a Pázmány
Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és
Társadalomtudományi Karán
végezte kommunikáció- és
médiatudomány, valamint esztétika
szakon.

[Bővebben...](#)

Ugyanaz a csepp a folyóban – Kérdések és válaszok a budapesti AIPI-konferencia kapcsán

Augusztus 31. és szeptember 3. között került sor az Egyetemi Olasztanárok Nemzetközi Szövetségének (Associazione Internazionale dei Professori di Italiano – AIPI) idei találkozására, ezúttal Budapesten, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Múzeum körúti campusán. Az intenzív négy nap a résztvevők számára lehetőséget adott arra, hogy megosszák egymással kutatási eredményeiket, szakmai tapasztalataikat. Az Ugyanaz a csepp a folyóban – a múlt jövője című konferencia többek között olyan témákat foglalt magában, mint a folyamatos mozgásban lévő város problémáját, az urbanisztikai átalakulások vizsgálatát a fizikai és a szövegtérben, a dél-itáliai közeg irodalmi reprezentációját, a gyűlölet kultúrájának megjelenését a nagy világégések időszakában, a valóságos és képzeletbeli folyók toposzát az itáliai irodalomban, de nem maradtak figyelmen kívül az 1900-as évek második felének olasz avantgárd kezdeményezései sem. Az elméleti kérdések mellett arról is szó esett, hogy milyen didaktikai módszerekkel lehet hatékonyabbá tenni az olasz mint idegennyelv oktatását. Az esemény előkészületeiről és eredményeiről a főszervezőt, Dr. Szkárosi Endrét, az ELTE BTK Olasz Tanszékének egyetemi tanárát, József Attila-díjas költőt, műfordítót Ikker Eszter kérdezte.

– *Miért választotta az AIPI vezetősége Budapestet a 2016-os kongresszus helyszínéül?*

– Az AIPI nemzetközi konferenciáját négyévenként (tehát minden másodikat) egy Olaszországon kívüli egyetemi városban rendezik: volt már Krakkóban, Splitben, Salzburgban, például. A másik négyéves periódusban pedig olasz városok adnak helyet az ülészeknek: Cagliari, Urbino, Perugia, Brescia... Már a legutóbbi, Bari-ban zajló konferencián győzködtek néhányan, hogy jó lenne, ha Budapesten lehetne a következő kongresszus. Némi gondolkodás után, a doktoranduszaim biztatására, illetve együttműködési készségük nyomán az ELTE BTK egyetértésével beadtunk egy pályázatot az AIPI leuveni titkárságához. Más városok, így Bergen, Tunisz, Bordeaux, Caen pályázata mellett a miénket találta a legvonzóbbnak a szervezet elnöksége, nem kérdeztem, miért, de nyilván volt oka. Bizonyára több szempont is érvényesült: Budapest centrális helye és vonzó híre Közép-Európában, egyetemünk nemzetközi rangja, az olasz kapcsolatok mindenkorai élénksége Magyarországon, és nyilván a pályázat érdemei is szerepet játszhattak.

– *Milyen előkészületek előzték meg az eseményt?*

– Először is a pályázat előkészületei során jól át kellett gondolni, mire vállalkozunk, és mit hogyan remélünk megoldani. Volt már tapasztalatunk nemzetközi konferencia-szervezésben, de nem ilyen léptékben. Munkamegbeszéléseken igyekeztünk tisztázni, milyen feladatokat ki képes ellátni. Támogatókat, szponzorokat, közreműködőket kerestünk. Azután egy ponton felgyorsultak az események: miután magas rangú és kiváló védnökeink akadtak Olaszország Külügyminisztériuma révén, illetve magyarországi nagykövete, Maria Assunta Accili, továbbá rektorunk, Mezey Barna és Prőhle Gergely államtitkárszemélyében, beindult a gépezet. Rengeteg segítséget kaptunk a budapesti Olasz Kultúrintézettől és a MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpontjától, továbbá megnyugtató támogatást nyújtott számunkra az EMMI, valamint az NKA is.

Nagy feladatot jelentett a konferenciához kapcsolódó szövegek, programfüzetek megszerkesztése, a lektorálás komoly felelősséggel és erőáldozattal jár. Szívesen emelem ki az ELTE Italianisztikai Doktori Műhelyének doktoranduszait, Szirmai Annát és Puskár Krisztiánt, valamint Lorenzo Marmirolit, a Szegedi Egyetem Bölcsészettudományi Karának lektorát, akik ezt végig a vállukon vitték. De gondoskodni kellett a cateringről és a technikai kiszolgálásról is, lévén, hogy tíz szekcióban párhuzamosan zajlottak az előadások három és fél napon át, márpedig ma mindenki használ technikát, mindenki demonstrálja a mondandóját.

– *Mi adja az aktualitását a kiválasztott témának: Ugyanaz a csepp a folyóban – a múlt jövője?*

Egy ilyen nemzetközi szakmai konferencián fontos szempont, hogy olyan témacsoportok alakuljanak ki, amelyek alkalmasak az egyetemi tanár- és kutatókollégák szerteágazó munkájának megjelenítésére, ugyanakkor kellően plasztikusak is legyenek, legyen karakterük. Az „ugyanaz a csepp a folyóban” a héraikleitoszi gondolat kifejezésének egy olasz variánsa: sohasem találod meg

ugyanazt a cseppet a folyóban. Vagyis nem lépsz bele kétszer. Vagy ha igen, az már nem ugyanaz. A folyó és a víz motívuma rengeteg archetipikus és modern témát képes érinteni, az idő és a tér, mindeközben a változás és az állandóság dialektikája pedig szintén számos tematikus tartalomra nyithatja rá a szellem szemét: olyanokra, amelyekben meg tudja ragadni saját gondolkodásának, szakmai érdeklődésének a leágazásait.

A kihívás pedig, akár a víz, szintén örök: el tudjuk-e kerülni múltunk tévedéseit, hibáit, vagy tudjuk-e legalább másképpen, tapasztaltabban, emberibben újraélni azt? Örök a kihívás, de pillanatnyi a gond: soha, senki semmiből nem tanult? Reménykedjünk: de bizony! Csakhogy ehhez szükség van az emberi részvételre, az együttműködésre.

– Milyen eredményekkel zárult a konferencia?

Mind szakmai, mind szervezési szempontból több mint kielégítően zárult, némi elfogultsággal mondhatnám úgy is, remekül. Akik végig tudtak kísérni egy-egy szekciót, azt mondják, nagyon érdekes és színvonalas előadásokat hallottak.

Jól sikerült a tudományos ülészak kultúrpolitikai pozicionálása is. A védnökök személyén és környezetén túl fémjelzi ezt az is, hogy a résztvevők tiszteletére nagyvonalú fogadást adott Íjgyártó István kulturális és nemzetközi ügyekért felelős külügyi államtitkár, illetve az AIPF közgyűlésén felszólalt Navracsics Tibor, az Európai Bizottság oktatásért, kultúráért, ifjúságpolitikáért és sportért felelős biztosa is. Ezt az erkölcsi támogatást és tudománypozicionálást azért is tartottam fontosnak, hogy az olasz stúdiumok (nyelvi, irodalmi, kultúrtörténeti, történelmi stb.) szűrőjén keresztül tulajdonképpen az egész világgal kommunikáljunk: Brazíliától Kanadán át Kamerunig és Izraelig, Macedóniától Belgiumon át Lengyelorszáig a világ több mint száz egyetemét képviselték az előadók. Ráadásul az itáliai kultúra (a magas művészettől a divaton és a sporton át az autó-formatervezésig és a turizmusig) mindenki számára rokonszenves, vonzó, szellemet és szeretetet képvisel. Ezért nálunk is kiemelt szerepet kell, hogy betöltsön, ahogyan Mátyás reneszánsz udvarától a 19. századi és modern magyar italo-filiáig be is töltötte ezt. Fontos, hogy ezt a nyelvet és ezt a kultúrát a legmagasabb szinten tiszteljük és tartsuk életben, illetve tanuljunk belőle hazánkban. Emberségünk egy része múlik rajta.

A többnapos találkozó után készül-e olyan kiadvány, amely tartalmazza a résztvevők előadásainak, felszólalásainak írásos változatát?

Természetesen a konferencia utáni hónapok minden résztvevő számára – egyéb elfoglaltságok mellett persze – annak jegyében telnek, hogy megírják előadásuk tanulmány-változatát, amelyben a jelenlét ereje és a demonstrált példák vonzása már nem jelenik meg, annál fontosabb bennük a tudományos eredmények minél elmélyültebb írásbeli megjelenítése. Az AIPF XXII. kongresszusának Actáját ezután szerkesztjük meg, mégpedig ezúttal először szekciónként. Vagyis a minden bizonnyal magas színvonalú végeredmény nem egy nehezen lapozható, súlyos gigakönyvben, hanem tíz formás kötetben jelenik meg, remélhetőleg a jövő év végén.

– Mennyiben járult hozzá a konferencia az olasz kultúra megismertetéséhez, a nyelvtanítási módszertan fejlesztéséhez?

A jelek szerint komolyan hozzájárult. Az olasz kultúra alaptermészetéből adódóan erősen innovatív, így mindig figyelni és értelmezni kell változásait. Ám ez a dolognak csak az egyik fele – a másik az, hogy az izgalmas szellemi termékeket, folyamatokat, jelenségeket egyébként is újra kell értelmeznünk, legalább korszakonként. Nincs olyan örök eredménye az emberi kultúrának, amely lezárva maradhat. Hiszen, mint látjuk, a nyelv is állandó változásban van, már csak azért is, mert nem szakadhat el a civilizáció fejlődésétől. A nyelv sokkal okosabb, mint mi, sokkal gyorsabban tanul és működik együtt az élettel.